

Приложение 6
ПРОГРАМА
ЗА ОБУЧЕНИЕ НА КАНДИДАТИТЕ ЗА
ПРИЕМНО СЕМЕЙСТВО

ТЕМА 1:

ВЪВЕДЕНИЕ В ПРИЕМНАТА ГРИЖА

Цел: Запознаване със същността на приемната грижа и ролята на приемното семейство.

Задачи:

1. Запознаване със специфичните характеристики на приемната грижа като временна грижа за подкрепа:
  - Какво е приемничество;
  - Видове приемничество;
  - Ползите от приемната грижа;
  - Различието между приемен родител и родител;
  - Разликата между приемната грижа и осиновяването.
2. Запознаване с потребността от приемна грижа в България:
  - Защо някои семейства имат нужда от помощта на държавата при отглеждането и възпитанието на децата си; формиране на нагласа на толерантност към тези семейства?;
  - Реформа в системата на грижи в България;
  - Законодателство.
3. Основни потребности на детето в различните възрастови периоди:
  - От какво се нуждае детето, за да порасне?;
  - Раздялата; загубите; привързаността – значението им в живота на детето;
  - Последици от настаниването на детето извън родното семейство – в специализирана институция, резидентна грижа, при роднини и близки, в приемно семейство;
  - Как приемната грижа помага на децата.
4. Приемничеството като партньорство за постигане на обща цел:
  - Контакт с биологичното семейство на детето;
  - Партьорство със социалните работници;
  - Съвместна работа със специалисти /лекари, учители, възпитатели и др./, които познават и се грижат за детето;
  - С осиновителите.

ТЕМА 2:

СЕМЕЙСТВОТО: Какво е да се грижиш за детето на някой друг?

Цел: Да се обясни символичния характер на връзките родители – деца. Да се въведе и развие идеята за идентичността в контекста на семейните взаимоотношения – биологично и приемно семейство.

Задачи:

1. Семейството като социална единица. Ролята на майката и ролята на бащата.
2. Идентичност: наследство и култура, индивидуални черти и самоуважение.
  - Насърчаване на идентичността на детето в приемното семейство;
  - Поставяне на граници и домашни правила.
3. Представяне на детето от социалните работници в отдел „Закрила на детето“ в дирекция „Социално подпомагане“ и как кандидатите да кажат „не“ на неподходящо или нежелано настаняване.
4. Подготовка и планиране на преместването. Намаляване страховете на детето, родителите и приемното семейство:
  - Възможни емоционални и поведенчески реакции – как да си ги обясним и как да подкрепим детето;
  - От какво има нужда детето и какво иска детето;
  - Какво очакват родителите на детето от едно настаняване в приемно семейство – нагласи, желания;
  - Какви са очакванията на приемното семейство;
  - Планиране на срещи за представянето на детето.
5. Настаняване на детето.
6. Промени в семейните взаимоотношения – въздействието, което оказва новата им роля върху личността и различните аспекти на живота им (брак, семейство, работа, финанси):
  - Дневен ритъм на живот в приемното семейство;
  - Собствени деца;
  - Взаимоотношения между съпрузите;
  - Нова организация на ежедневието.

ТЕМА 3

ДЕТЕТО – развитие и възпитание

Цел: Запознаване с основните фактори, които оказват влияние върху развитието и формирането на личността на детето.

Задачи:

1. Развитието на детската личност: от зависимост към самостоятелност – предпоставки и фактори, които са от съществено значение за позитивното самоуважение и самочувствие.
2. Образователни потребности на детето.
3. Каква привързаност трябва да изградим с приемното дете – граници и професионализъм в зависимост от настаняването.
4. Посрещането на детето. Законите на гостоприемството.
5. Символичен и емоционален дефицит.

6. Разбиране поведението на детето – емоционални и поведенчески особености в развитието на детето през различните възрастови периоди.
7. Справяне с трудното поведение. Приемливо и ефективно възпитание.

ТЕМА 4

ПРЕМЕСТВАНЕ И СБОГУВАНЕ

Цел: Да се подготви приемното семейство за раздялата с детето.

Задачи:

1. Очаквано и неочаквано преместване на детето. Причини, поради които приемното дете може да напусне дома на приемното семейство.
2. Подготовка на семейството за раздяла с детето, свързана с:
  - Реинтеграция в биологичното му семейство;
  - Осиновяване;
  - Преместване в друго приемно семейство;
  - Самостоятелен живот, при навършване на пълнолетие.
3. Как да подгответим детето за раздялата.
4. Как да подгответим биологичните си деца за раздялата с приемното дете.
5. Процедури за осиновяване на дете, настанено в приемно семейство, от български осиновители и от чужди граждани.
6. Взаимодействие между приемни родители и осиновители – защо е необходимо съдействие и включване на осиновителите в съвместни дейности с децата (хранене, игра, къпане и др.).
7. Ролята на приемното семейство в подготовката на детето за самостоятелен живот.
8. Причини, поради които настаняването в приемно семейство може да претърпи неуспех:
  - Свързани с детето;
  - Свързани с приемното семейство.

ТЕМА 5

БЕЗОПАСНА ГРИЖА

Цел: Да се гарантират безопасни условия на живот за детето в приемното семейство.

Задачи:

1. Осигуряване на сигурна и безопасна среда на детето в приемното семейство.
2. Придобиване на знания и умения, необходими за оказване на първа помощ на детето при нужда.
3. Здраве, хигиена, профилактика и хранене на детето.

ТЕМА 6

НАСИЛИЕ НАД ДЕТЕТО

Цел: Да се повиши чувствителността на кандидатите за приемно семейство към проблемите, свързани с насилието и да се подготвят за адекватно поведение и подкрепа при настанияване на дете, преживяло насилие. Да разберат същността на грижата за дете, което е преживяло травма от физическо малтретиране, сексуална злоупотреба, пренебрегване.

Задачи:

1. Емоционални и поведенчески реакции при децата, жертва на различни видове насилие:
  - Физическо;
  - Емоционално;
  - Сексуално;
  - Пренебрегване.
2. Запознаване на приемното семейство с възможните последствия и проблеми, които най-често се проявяват в живота на децата, жертва на насилие.
3. Подход и стъпки за подкрепа в грижата за преодоляване на последиците от травмата.
4. Разискване на темата за несъстоятелните обвинения и твърдения от страна на децата за злоупотреба – подчертава се, че приемната грижа и осиновяването крият рискове.

ТЕМА 7

ПОДКРЕПА И НАБЛЮДЕНИЕ НА ПРИЕМНИТЕ СЕМЕЙСТВА

Цел: Подпомагане на приемното семейство и детето за посрещане на ежедневни нужди и възникнали проблеми.

Задачи:

1. Да се уточнят ролите на партньорите /приемно семейство, ОЗД, биологични родители, осиновители, дете/.
  - Наблюдение – планирани и непланирани срещи;
  - Подкрепа на:
    - а/ Приемното семейство:

- Поддържащо обучение;
  - Финансова подкрепа;
  - Групова работа
- б/ Детето.
2. Изграждане на умение за планиране и разчет при оползотворяването на финансата помош.
  3. Документиране на финансата помош.
  4. Подкрепа за партньорството между приемното и осиновителното семейство в най-добрая интерес на детето.
  5. Подкрепа на приемното семейство за преживяване на раздялата/загубата, когато детето си тръгва.

Приложение 7

ПРОГРАМА ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ НА КАНДИДАТИТЕ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ПРИЕМНО СЕМЕЙСТВО

Програмата за допълнителна квалификация на кандидатите за професионално приемно семейство има за цел да осигури задължително минимално равнище на умения и знания за отглеждане на децата, които приоритетно се настаниват в професионално приемно семейство.

Програмата е специализирана, включва най-малко осем сесии по три часа и съдържа информация, надграждаща придобитите знания по базовото обучение на кандидатите за приемно семейство.

ТЕМА 1:

ПРАВА И ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО

Цел: Запознаване с правата на детето и мерките, които държавата предприема при тяхното нарушаване.

Задача:

1. Запознаване с правата на детето и мярката – настаняване на дете в приемно семейство.
  - Права на детето, с приоритетна важност, съгласно КПД;
  - Въпроси, отнасящи се до раса, етнически произход, религия, пол, увреждане;
  - Мястото на детето и представа за детството в различните етноси в България;
  - Разлика между доброволна и професионална приемна грижа.

ТЕМА 2:

СПЕЦИАЛИЗИРАНА ГРИЖА, ПРЕДОСТАВЯНА ПРИ НАСТАНЯВАНЕ НА ДЕТЕ В РИСК ОТ 0 ДО 3 ГОДИШНА ВЪЗРАСТ

Цел: Запознаване с ключовото значение на първите три години от живота на детето и травматичния характер на изоставянето, раздялата и институционализацията през този период.

Задачи:

1. Специфични характеристики и задачи на развитието от 0 до 3 г.
  - Основни поведения: сън, хранене, отделяне и сексуална активност;
  - Движения и говор;
  - Общуwanе и игра.
2. Специфични особености на деца, отглеждани в ДМСГД.
  - Последици от изоставяне на детето при раждането;
  - Последици от ранната раздяла с майката / фигурата на привързаност;
  - Последици от дълъг престой в институция и отглеждане в колектив;
  - Най-често срещани смущения в основните поведения, движението и говора, общуването и играта на детето.

ТЕМА 3:

СПЕЦИАЛИЗИРАНА ГРИЖА, ПРЕДОСТАВЯНА ПРИ НАСТАНЯВАНЕ НА ДЕТЕ С УВРЕЖДАНИЯ

Цел: Запознаване с принципите и подходите при грижите за деца с увреждания.

Задачи:

1. Основни принципи, които трябва да се вземат предвид, валидни за всяко дете в системата за грижи.

- Зчитане на историята на живота на детето;
- Уважение на личността на детето;
- Разбиране на неговата уникалност;
- Разбиране на последиците от раздялата и загубата при изоставените деца;
- Предприемане на мерки за закрила.

2. Разглеждане на вида увреждане, в контекста на основополагащите за детето принципи и последиците от раздялата и загубата.

- Общи знания за видовете увреждания;
- Разпознаване на особеностите в основните поведения на детето, съобразно увреждането;
- Развиване на умения за посрещане на специфичните потребности на детето, чрез настърчаване на силните му страни;
- Общување, отношение и внимание за осигуряване на безопасна и сигурна среда;
- Работа в мрежа с професионалисти при грижите за деца с увреждания.

ТЕМА 4:

СПЕЦИАЛИЗИРАНА ГРИЖА, ПРЕДОСТАВЯНА ПРИ НАСТАНЯВАНЕ НА ДЕТЕ, ЖЕРТВА НА НАСИЛИЕ ИЛИ ТРАФИК

Цел: Запознаване с разбирането и подкрепата на деца, пострадали от насилие или трафик.

Задачи:

1. Запознаване с рисковите фактори и последици за развитието на детето от насилието или експлоатацията.

- Рискови фактори;
- Последици от насилието или експлоатацията върху детското развитие.

2. Запознаване с физически и поведенчески индикатори, психо-емоционални реакции при малтретираните деца.

- Физически индикатори при пострадалите от насилие деца;
- Поведенчески индикатори при малтретираните деца, според вида насилие;
- Психо-емоционални реакции при малтретирани деца.

3. Запознаване със спецификата на връзката с биологичното семейство в случаите на насилие.

- Причини за възникване на насилието в семейството;
- Защо е необходимо социалният работник да регламентира контакти с биологичното семейство в случаите при насилие над деца?

4. Запознаване с ролята на приемния родител в процеса на преодоляване на травмата.

- Придружаване на детето при преработване на травмата;
- Работа в мрежа с професионалисти и терапевти.

ТЕМА 5

СПЕЦИАЛИЗИРАНА ГРИЖА, ПРЕДОСТАВЯНА НА ДЕТЕ, ПРИ РЕЖИМ НА СПЕШНО НАСТАНЯВАНЕ

Цел: Запознаване със специфичните особености при спешното настаняване на дете.

Задача:

1. Ролята на приемния родител да приеме детето в случаите на спешно настаняване.
  - Разбиране на преживяванията на детето при настаняването в непознато семейство;
  - Посрещане и адаптиране на детето в новото приемно семейство.

ТЕМА 6

СПЕЦИАЛИЗИРАНА ГРИЖА, ПРЕДОСТАВЯНА НА ТЪРСЕЩИ И ПОУЧИЛИ МЕЖДУНАРОДНА ЗАКРИЛА ДЕЦА В РИСК (ВКЛЮЧИТЕЛНО НЕПРИДРУЖЕНИ НЕПЪЛНОЛЕТНИ И МАЛОЛЕТНИ БЕЖАНЦИ)

Цел: Запознаване с разбирането и подкрепата на търсещите и получили международна закрила деца в рисък.

Задачи:

1. Запознаване със специфичните потребности на търсещите и получили международна закрила деца в рисък:

- Профил на страната на произход: географско положение, климат, икономическо развитие, социална структура, политическа обстановка;
- Характерни етнически, религиозни и културни особености на целевата група според страната на произход;
- Култура и бит: традиционно облекло и храна, начин на живот, празници, ритуали;
- Запознаване и придобиване на умения за представяне на българската култура, традиции и бит по достъпен за децата начин, с цел подпомагане на тяхната адаптация и социална интеграция.

2. Запознаване с рисковите фактори и възможните последици за развитието на търсещите и получили международна закрила деца в рисък (включително непридружени непълнолетни и малолетни бежанци):

- Факти и обстоятелства, които могат да доведат до рискови фактори за децата от разглежданата целева група:
  - Преживявания на децата: били са свидетели и/или жертви на травмиращи събития – бомбардировки, разрушения, насилие и др.;
  - Изгубили са роднини и близки и/или са станали свидетели на насилие срещу роднини/близки;
  - Не са придружени от родители, близки и роднини или придружаващи ги лица по обективни причини (травми, заболяване, психически проблеми) и не могат да се грижат за тях;
  - Попадат в чужда, непозната държава, обстановка, условия и обкръжение;
  - Не знаят езика на държавата, в която попадат и трудно комуникират;
  - Отпаднали са от образователната система, не са включвани в образователната система и трудно би могло да се установи образователното им равнище;

- Уязвими са поради факта, че са напуснали страната си на произход, вследствие на военни конфликти или са били обект на лошо отношение и/или насилие, по пътя на бягството и в приемащата ги държава;
  - Рискови фактори – трафик, эксплоатация, злоупотреби, неглижиране, насилие, травма;
  - Последици:
    - Възможно е изоставане в цялостното детско и юношеско развитие – психическо, емоционално и социално:
      - Риск от психо-емоционални разстройства в резултат на преживян пост-травматичен стрес, което налага намесата и подкрепа на децата от компетентни специалисти;
- 3.** Право на непридруженото дете да се събере със семейството си, когато е в негов интерес. Запознаване със спецификата на връзката на детето, търсещо или получило международна закрила, с неговото семейство.
- 4.** Ролята на приемния родител в процеса на изграждане на емоционална връзка с детето за преодоляване на психическата и емоционалната травма и работа в насока преодоляване на дефицитите в развитието на детето, търсещо или получило международна закрила, при наличие на такава.
- 5.** Взаимодействие, подкрепа и съдействие от ангажираните институции (държавни и НПО) и изграждане на мрежи от професионалисти и терапевти за подпомагане процеса на интеграция;
- 6.** Аспекти на приложимото национално и международно законодателство в сферата на търсещите и получили международна закрила лица, с фокус върху децата.

Програмата е разработена на основание чл.26, ал.2 от Наредбата за условията и реда за кандидатстване, подбор и утвърждаване на приемни семейства и настаняване на деца в тях.

Приложение 8

ДОКЛАД ОТ ПРОВЕДЕНО ОБУЧЕНИЕ НА КАНДИДАТ/И/ ЗА ПРИЕМНО СЕМЕЙСТВО

1. Проведени срещи с кандидатите за приемно семейство:

- Описват се всички проведени срещи с кандидати, тяхната продължителност, цел, място на провеждане и присъстващите на срещата.

2. Отношение на кандидатите към поставените теми по време на обучението:

- Кратко описание на сесиите/занятията от обучението.
- Описание на активността и ангажираността на участниците към обучението, включване и иницииране на дискусии, споделяне на личен опит.
- Представяне на личната позиция на кандидатите по време на обучението по поставените теми от обучението.
- Основни въпроси, поставени за дискусия от самите кандидати.
- Друго (допълнителна информация), което обучителите смятат за важно и специфично при кандидатите за приемно семейство.

3. Нагласи и очаквания към ролята на приемния родител

- Формулиране на основните нагласи на кандидатите относно ролята им като приемни родители.
- Формулиране на основните ресурси и трудности на кандидатите, свързани с техните нагласи и очаквания.

4. Заключение и препоръки относно резултатите от обучението

- Описание на силните страни и ресурсите на кандидатите, проявени по време на цялостното обучение.
- Основни трудности, които кандидатите са срещнали по време на обучението, както и доколко и как са преодолени.
- Оценка на настъпила промяна в нагласи, разбирания и познание на кандидатите по време на обучението.
- Основни препоръки относно готовността на кандидатите да поемат ролята на приемно семейство и необходимостта от допълнителна подкрепа или обучение.

СОЦИАЛЕН ДОКЛАД ЗА ОЦЕНКА НА КАНДИДАТИ ЗА ПРИЕМНО СЕМЕЙСТВО

Данни за кандидата:

Име, презиме и фамилия	ЕГН	Семейно положение	Образование	Професия	Месторабота
1.					
Съпруг/а:					

Постоянен и настоящ адрес на кандидата:

Телефон/и на кандидата:

1. Личностен профил на кандидатите
  - История на детството и отглеждане
  - Образование
  - Трудова заетост
  - Интереси и свободни занимания
  - Личност
2. Деца в домакинството
  - Описание на всяко дете - някакви специални таланти или нужди
  - Някаква специална връзка с родителите
  - Тяхното отношение към приемните деца
  - Живели ли са някои от децата в специализирана институция/социална услуга - резидентен тип. Причини и отражение върху детето
3. Възрастни членове на домакинството
  - Роля в домакинството и връзка с кандидатите
  - Тяхното отношение към предложените настанявания
  - Получени ли са препоръки и направени ли са проверки за тях
4. Връзката между двамата кандидати
  - Предишни връзки и контакт с децата от тези връзки
  - Силни страни на кандидатите
  - Справяне с трудности, стрес и гневни изблици
  - Подкрепа един към друг
  - Вземане на решения
  - Как приемничеството ще се отрази на тяхната връзка
5. Начин на живот на семейството
  - Кое е важно за семейството - религия, обичаи, храна и часове за хранене, специални случаи
  - Как се показва в семейството привързаността
  - Отношение към образованието и постиженията
  - Ще пожелае ли семейството да приеме дете с етнически произход, различен от неговия, дете с увреждания или здравословни проблеми
6. Родителски способности
  - Опит в грижите или работата с деца
  - Умения като родители и направени ли са уговорки за грижите за детето, ако родителят е на работа

- Разбиране нуждите на приемните деца и адаптиране на родителските им умения, за да посрещнат тези нужди; безопасност и граници на намеса в личния периметър
  - Справяне с поведението на децата; награди и възпитание в добро поведение
7. Мрежа от хора, подкрепящи семейството
- Роднини
  - Приятели и съседи
  - Формални и неформални групи, в които са включени кандидатите
8. Здравословно състояние на кандидата/кандидатите
9. Съдимост
10. Финансово и материално положение на семейството
- Доходи и жилище
  - Ще има ли нужда семейството от допълнителни мебели и др.
  - Въздействие на едно приемно дете върху дома
11. Роля и отношение на приемните семейства
- Причини за желанието им да станат приемно семейство
  - Очаквания за ролята им като приемно семейство
  - Яснота за отношенията им със социалните работници
  - Работа с рожденото семейство
  - Помагане на приемните деца да разберат миналото си
  - Сътрудничество с дирекция "Социално подпомагане" и другите доставчици на социалната услуга "приемна грижа"
  - Сътрудничество с рожденото семейство и с кандидат-осиновители
  - Готовност за придобиване на повече знания, умения и допълнителна информация, за самоусъвършенстване и инициативност
12. Резултат от оценката на социалния работник
- Разбиране за същността, характера и ролята на приемната грижа
  - Мотивация
  - Умения за работа с деца
  - Децата, с които най-добре биха работили
13. Препоръки на социалния работник

Социален работник .....

(подпись, имя и должность на лицето, изготвило социалния доклад)

Приложение 10

РАМКОВО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ПРИЕМНА ГРИЖА

Днес, ... се подписа настоящото Споразумение между /организация/

....., наричан за кратко,
Доставчик
и

Име на приемниците

Адрес

1. .... от

.....

2. ....

.....,

наричани **Приемно семейство**

Страните се споразумяха за следното :

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

I. Общи за Доставчика и Приемното семейство

Права	Задължения
1. Съвместно да регламентират и договорят взаимодействието си в периода преди, по време на настаняването на дете и след извеждането на детето.	1. Да спазват направените договорености в процеса на настаняване и прекратяване на настаняването. При необходимост от промяна, взаимно да се уведомяват.
2. Да се уведомяват своевременно за възникнали проблеми и затруднения.	2. Да работят в посока «най – добрия интерес на детето» като съвместно търсят решения при възникнали казуси.
3. Гарантиране на недопускане на неетично поведение между всички страни в процеса по Приемна грижа.	3. Да спазват поверителността в процеса на оценяване и настаняване.

II. За Доставчика

Права	Задължения
1. Да получава пълна и адекватна информация в процеса на оценяване на приемното семейство	1. Предостави пълна информация за детето / децата, които предстои да бъдат настанени във Вашия дом.
2. Да получава информация за развитието на детето в семейството.	2. Да осигури обучение, насоки и подкрепа във връзка с настаняването на детето / децата.
	3. Да оценява permanentno

	нуждата от допълнителни социални услуги и да гарантира тяхното предоставяне
	4. Да изпълнява посредническа роля между Приемното семейство и ДСП при административно настаниване и прекратяване на настаниването.
	5. Да организира и провежда редовни годишни прегледи на приемното семейство.
	6. Да предоставя качествени социални услуги на приемното семейство.

III. За Приемното семейство

Права	Задължения
1. Да получат пълна и достоверна информация за историята и поведенческите особености на приемното дете	1. Дадат писмено предизвестие до ДСП с данни за: <ul style="list-style-type: none"> • Намерение за смяна на адреса; • Промяна в състава на домакинството; • Друга промяна в личните обстоятелства или друго събитие, включително и фактори от здравно естество, които биха могли да повлият на възможността им да се грижат за дадено дете или на приемливостта на тяхното домакинство.
2. Да търсят и получават подкрепа от социалния им работник по всяко време на денонощието	2. Да не използват телесното наказание спрямо никое дете, настанено при тях.
3. Да заявяват и получават допълнителни социални услуги, от които се нуждаят.	3. Да гарантират, че информацията, която са получили за детето или неговото семейство се пази като поверителна и не се разкрива пред никой.
4. Да им бъде гарантирано правото на достъп до качествени социални услуги.	4. Незабавно да уведомяват социалния работник на детето за тежко заболяване, инцидент или друго важно събитие, което би оказало влияние на приемното дете.
	5. Да уведомят незабавно социалния работник на детето при установяване на преживяно насилие от детето.
	6. Да осигуряват достъп на социалния работник до детето в дома си по всяко време.
	7. Да водят подробен ежедневник

	на приемното настаниване и да го предоставят на доставчика и ДСП при поискване.
--	---

Настоящото Споразумение се подписа в два еднообразни екземпляра за всяка една от страните.

За Приемното семейство	За Доставчика
1. /име, подпись/	1. /должность, имя, подпись/
2. /име, подпись/	2. /должность, имя, подпись/

Дата

Приложение 11

АГЕНЦИЯ ЗА СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ
ДИРЕКЦИЯ “СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ” ..... - ГР.....
Адрес....., тел..... ОЗД тел.....

З А П О В Е Д

№...../.....201.... год.

Днес .....г.. подписаният ....., действащ в качеството на директор на Дирекция “Социално подпомагане” .....

Като взех предвид социалния доклад №....., изготвен от ..... с длъжност социален работник в отдел “Закрила на детето” и приложениета към него за положението на детето .....

КОНСТАТИРАХ, че

са налице обстоятелствата по чл. 25, т. ..... от ЗЗД, като имам предвид изложените обстоятелства и на основание чл. 27, ал.1 от Закона за закрила на детето

НАРЕЖДАМ:

НАСТАНЯВАМ временно ....., с ЕГН....., с местонахождение:.....(напр. ДДЛРГ .....) родители/законни представители/- .....

В ..... до произнасяне на съда с решение по чл. 28 от Закона за закрила на детето.

Заповедта да се връчи срещу подпись на:

1. ....
2. ....

На основание чл.60 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ разпореждам предварително изпълнение на заповедта с цел опазване здравето и живота на детето.

Заповедта може да бъде обжалвана от заинтересованите лица по реда на АПК в четиринадесет дневен срок от получаването ѝ пред Регионална Дирекция “Социално подпомагане” ....., адрес: .....

Директор на Дирекция

.....

/...../

Приложение 12

ДОГОВОР за настаняване на дете в професионално приемно семейство

Днес, ... в град ..... между:

A. ДИРЕКЦИЯ "СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ" (ДСП), -
....., ул....., БУЛСТАТ -
....., представлява
..... - ЕГН ..... - Директор,
наричана по-долу за краткост "Дирекцията", от една страна и от друга:

Б. .....
ЕГН ..... с постоянен адрес:
....., и настоящ адрес
..... притежаваща л.к. №.....,
издадена на ..... от МВР - ..... и
....., ЕГН ....., с
постоянен адрес: ....., и настоящ
адрес ..... притежаващ л.к. ...., издадена на
..... от МВР - ....., наричани за краткост по-долу
"Приемно семейство"

на основание чл. 27 ал. 5 от Закона за закрила на детето /ЗЗДт/ се сключи
настоящият договор за настаняване на дете в професионално приемно семейство при
следните условия:

ПРЕДМЕТ НА ДОГОВОРА

1. Настоящият договор урежда срокът на настаняване на детето:
....., ЕГН ....., наричано
по-долу в текста само с думата "дете", финансирането, правата и задълженията на
страниците, във връзка с отглеждането и възпитанието на детето.

1.1. Настаняването на детето в приемното семейство се извършва със срок :
.....

1.2. До произнасянето на съда настаняването на детето се извършва въз основа
на Заповед № ....., на Директора на Дирекция "Социално
подпомагане", общ. ...., обл.....

2. За нуждите на отглеждането и възпитанието на настаненото в Приемното
семейство дете Дирекцията осигурява средства в размер на ..... лв. /
..... / месечно.

3. Отпусканите по силата на горната т. 2 средства се актуализират съобразно
възрастта на детето с допълнително споразумение към този договор.

4. Изплащането на средствата по т. 2 се извършва, както следва :
.....

II. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА СТРАНИТЕ:

1. ДИРЕКЦИЯТА има следните права и задължения:

1.1. Да предостави на Приемното семейство плана за действие и грижи на детето, информация за здравословното му състояние, както и всякаква друга известна информация, необходима за отглеждането на детето.

1.2. Да дава съвети и консултации по отглеждането и възпитанието на детето.

1.3. Да посещава Приемното семейство – най-малко 2 пъти през първия месец от настаняването и веднъж през всеки следващ месец.

1.4. По всяко време да изисква информация за детето от Приемното семейство.

1.5. Да организира периодични прегледи на настаняването и развитието на детето.

1.6. Да организира обучение и подкрепа на Приемното семейство по въпроси свързани с :

- отглеждане на детето;
- осигуряване на безопасна и сигурна среда;
- съхраняване и опазване на идентичността на детето;
- взаимоотношенията между деца и възрастни, нуждата от осъществяване на контакти с биологичното семейство и др.
- здравни въпроси, хигиена и оказване на първа помощ

1.7. Да осигурява поддържащо обучение на Приемното семейство при необходимост и желание от негова страна.

1.8. Да предостави на Приемното семейство писмено ръководство по темите за сигурност и безопасност.

1.9. Да осигури писмена информация за процедурите при съмнения за злоупотреба, насилие и сигнали за нарушения.

1.10. Да предостави писмени правила за случаите, в които се налага дисциплиниране или налагане на ограничения при неприемливо поведение.

1.11. Да предостави писмена процедура за действие на Приемното семейство в случай на безпричинно отсъствие на детето от дома.

1.12. Дирекцията осъществява контрол по изразходването на средствата отпуснати за отглеждането и възпитанието на детето.

2. ПРИЕМНОТО СЕМЕЙСТВО има следните права и задължения:

2.1. Да изпълнява възложените му с този договор задължения за отглеждане и възпитание на детето.

2.2. Да осигурява възможност на социалния работник от Дирекцията, работещ с детето да осъществява лични контакти с него.

2.3. Да уведомява Дирекцията за настъпването на важни обстоятелства по смисъла на чл. 22, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за кандидатстване, подбор и утвърждаване на приемни семейства и настаняването на деца в тях.

2.4. Да осигури жилищни условия и лично пространство на детето, както следва: подходящо обзаведено самостоятелно помещение в собственото си жилище, отоплено и обзаведено съобразно възрастта и нуждите на детето, обезопасено от всички предвидими опасности съобразени с възрастта и нивото на разбиране на детето.

2.5. Да осигури подходяща храна и режим на хранене, както следва: хранене съобразено с възрастта и потребностите на детето.

2.6. Да осигури личните нужди и условия за емоционално развитие на детето, както следва: да му закупува дрехи, обувки, играчки, книги и други пособия, необходими за отглеждането и възпитанието на детето, да уважава и съхранява културното, езиковото и религиозното минало на детето и да го наಸърчава и подкрепя в израстването му като личност, да предпазва детето от злоупотреби, пренебрегване или нехуманно отношение, да запознае по подходящ начин детето с правилата в семейството, да не прилага физически наказания и други унизителни форми на отношение и наказание, при необходимост да осигурява възможност за контакти с биологичното семейство.

2.7. Да осигури грижи за здравето на детето и при нужда своевременно да търси медицинска помощ, както следва: да води детето на лекар и зъболекар, когато е необходимо, да води детето на всички необходими профилактични прегледи, да отдава внимание на здравните въпроси в ежедневната грижа за детето като диета, лична хигиена и спорттуване, да предоставя информация за здравните нужди на детето на Дирекцията.

2.8. Да осигури грижи за образованието на детето, както следва: да запише детето в подходящо детско заведение, да осигури подходящо образование и подкрепа в образователния процес, да сътрудничи на Дирекцията при оценка на образователните нужди на детето, да оказва помощ при подготовката на домашните работи и участие в извънучилищните дейности, да информират своевременно Дирекцията за постиженията и проблемите на детето.

2.9. Да информира Дирекцията ако детето:

- претърпи злополука;
- бъде прието в болница;
- не посещава училище /детско заведение/;
- напусне дома на приемното семейство и не се върне;
- отиде при биологичните си родители без съгласието на приемното семейство;
- бъде настанено в детско заведение.

2.10. Да не прилага телесни наказания спрямо детето.

2.11. Да не лишава детето от храна като средство за наказание.

2.12. Да не оставя детето само в жилището и в заключени помещения.

2.13. Да поощрява контактите на детето с биологичното му семейство, ако това е в негов интерес и е включено в плана за действие.

2.14. Да уведомява Дирекцията за бъдещите си планове, свързани с детето.

2.15. Да пази в тайна фактите и обстоятелствата за детето, станали му известни по повод настаняването му при него.

2.16. Да отказва предоставянето на информация за отглеждането на детето без неговото и на родителите му съгласие.

2.17. Да изказва мнението си по повод промяна на мярката за закрила.

2.18. Да подписва, приема и предава документи свързани с грижите за детето.

2.19 Да не предоставя информация на медии, свързана с лични данни и отглеждането на детето или да предоставя такава след съгласуване и разрешение от Дирекцията и биологичните родители.

2.20 Да получи нужното обучение, консултиране, подкрепа и информация от Дирекцията или лицензиран доставчик на социални услуги по специално утвърдена програма и допълнителна квалификация за отглеждане и възпитание на деца.

III. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОГОВОРА

1. ДОГОВОРЪТ се прекратява:

1.1. При разваляне на договора.

1. 2. С изтичане на срока, за който е сключен.

1. 3. По взаимно съгласие на страните по договора.

1. 4. При осиновяването на детето.

1. 5. При навършването на пълнолетие от детето.

1. 6. При отпадане на основанията по чл. 25 от Закона за закрила на детето:

1. 7. При смърт на съпрузите или на лицето от приемното семейство

1. 8. При промяна на мярката за закрила.

1. 9. При смърт на детето.

1. 10. При поставяне на член от Приемното семейство под запрещение.

1.11. Ако Приемното семейство не започне изпълнението му веднага след сключването на този договор.

1. 12. Ако Приемното семейство не изпълни съществено задължение по този договор или системно не изпълнява договора.

1.13. Ако Дирекцията системно не изплаща средствата за отглеждане и възпитание на детето.

1. 14. Еднострочно от Приемното семейство при внезапно възникнали обстоятелства, които правят понататъшното изпълнение на договора невъзможно или ако Дирекцията е предоставила на Приемното семейство невярна информация за детето.

1.15. Еднострочно от Дирекцията при внезапно възникнали обстоятелства, които правят понататъшното изпълнение на договора невъзможно.

2. При прекратяване на настаняването, авансово получените суми се възстановяват на база брой нощувки на детето в приемното семейство.

IV. ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. За неуредените в този договор въпроси се прилагат разпоредбите на Закона за закрила на детето, Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето, Наредбата за условията и реда за кандидатстване, подбор и утвърждаване на приемни семейства и настаняването на деца в тях и действащото гражданско законодателство на страната.

2. Споровете, възникнали по повод изпълнението, се решават по взаимно съгласие, а при липсата на такова - по съдебен ред.

3. Този договор може да бъде променян само по взаимно съгласие на страните изразено в допълнително писмено споразумение между тях.

Настоящият договор се изготви и подписа в три еднообразни екземпляра - за Агенцията за социално подпомагане, за дирекция "Социално подпомагане", общ. ...., обл..... и за Приемното семейство.

**ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ "СОЦИАЛНО
ПОДПОМАГАНЕ" - .....**

.....

ПРИЕМНО СЕМЕЙСТВО: 1.....

2.....

Приложение 13

ПЛАН ЗА ГРИЖИ НА ДЕТЕ, НАСТАНЕНО В ПРИЕМНО СЕМЕЙСТВО

Име на детето.....
Пол.....Дата на раждане.....Етническа принадлежност.....
Настанено в приемно семейство.....
Адрес.....
...
Дата на настаняване.....Срок на настаняване.....
Родители.....
...
...
...
Причини за настаняването/водещ рисък за детето/.....
...
...
...
Дългосрочна цел, съгласно цялостния план за действие.....
...
...
...
Период на настоящия план за грижи.....

Оценка на потребностите на детето

Планирани грижи /дейности/, отговорник и срок

- Здравни и физически потребности

Извършва се оценка на физическото развитие на детето. Набелязва се здравна и профилактична програма - контролни прегледи, имунизации, необходимост от активно наблюдение или лечение, режим на хранене, необходимост от физически занимания и спорт и др.

- Безопасна среда

В зависимост от възрастта и степента на развитие на детето необходимост от осигуряване на допълнителни и специални мерки за неговата безопасност в дома на семейството

- Емоционални и поведенчески потребности

Отчитат се привързаности на детето към близки, способността му да общува с възрастни и с връстници, темперамент, възможности за адаптиране и самоконтрол, планират се конкретни дейности за преодоляване на емоционални или поведенчески дефицити у детето както от страна на приемното семейство, така и от други специалисти, включително и работа с психолог и др.

- **Образователни потребности**

Оценява се когнитивното развитие на детето и се наблюдават дейности за преодоляване на обучителни затруднения, развитие на неговите интереси и заложби. При деца с увреждания се планират възможности за интегрирано образование

- **Идентичност – културни, религиозни, езикови и етнически потребности**

Оценяват се възможностите за съхраняване на връзките на детето с неговата общност и се планират конкретни дейности и цели за съхраняване на неговото езиково, религиозно и културно минало и повишаване на самочувствието му по отношение на произход и идентичност

- **Свободно време и отдих**

Планират се възможности и форми за прекарване на свободното време, свързани с развитието на потенциала на детето, както и необходимостта и продължителността на почивки и отдих за детето

- **Контакти с роднини и близки**

Предвиждат се дейности за запознаване и съхраняване на личната история на живота на детето, запазване на значимите връзки, възстановяване на контакти с роднини и близки. Регламентират се контактите с биологичното семейство

- **Подготовка за самостоятелен начин на живот и интеграция**

Включват се дейности за развитие на уменията за автономност, познаване на правата и задълженията, професионално ориентиране, създаване на мрежа за подкрепа

Обсъждане, мнения и предложения на участниците

Срок за изготвяне на окончателния план за грижи и подписване от участниците

Дата на планирана среща за преглед на плана за грижи

Социален работник

Участници в срещата за приемането на плана за грижи:

Дете

Родители

Приемно семейство

Психолог

Педагог

Други

Председател

Протоколчик

Дата

Възникнали нови потребности, които трябва да бъдат посрещнати и следва да бъдат включени в изготвянето на нов план за грижи:

Потребности

Здравеопазване и физическо развитие

Безопасна и сигурна среда

Емоционално състояние и поведенческо развитие

Идентичност

Контакт с биологичното семейство

Образование

Автономност

Свободно време и интереси

Ресурси

Дата.....

Срок за изготвяне на нов план за грижи и подписването му от участниците

Дата на следваща среща за преглед на плана за грижи

Участници в срещата/подписи/

1

2

3

Председател:

Протоколчик:

Приложение 15

ФОРМУЛЯР ЗА ПРЕГЛЕД НА УТВЪРДЕНО ПРИЕМНО СЕМЕЙСТВО

Име(на)	Адрес
Настоящ профил на одобреното приемно семейство по отношение на децата за настаняване (възраст, брой и категория дете/ца)	

Име на ключовия социален работник	Адрес

Име(на) на децата настанени в момента и от последния преглед	Дата на раждане	Начална и крайна дата на настаняването

Имена на всички деца настанявани след одобряването	Дата на раждане	Начална и крайна дата на настаняването

Подробности за посещавано обучение и други ползвани социални услуги, след одобряването или след последния преглед	Дати

Доклад на социалния работник за всички деца настаниявани след последния преглед

Доклад на ключовия социален работник на приемника

Доклад на приемника

Доклад на децата, които са достатъчно големи, за да коментират

Обсъждане

ВЪЗМОЖНОСТИ	РЕШЕНИЕ
Продължаване на одобрението за още една година	
Промяна на одобрението. Запишете подробности за промените в статуса на одобрението	
Прекъсване на одобрението. Запишете причините. Има ли настоящи настанивания, които трябва да бъдат прекъснати възможно най-бързо.	

Д О Г О В О Р
за отглеждане на дете от професионално приемно семейство

На основание чл. 31, ал. 4 от Закона за закрила на детето, във връзка с чл. 57а от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето и Заповед № ...../..... г. на директора на Регионална дирекция за социално подпомагане - ..... за вписване на професионално приемно семейство /или Заповед/Решение/Разпореждане или друг вид административен акт № ...../..... г. на директора на Регионална дирекция за социално подпомагане - ..... относно издадена до 24.04.2012 г. заповед на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ - ..... за утвърждаване на професионално приемно семейство/

Днес, ..., се склучи следния договор между:

1. ...., с
адрес:....., представляван/а от ..... в качеството на доставчик на социална услуга „приемна грижа“, наричан/а по-долу за краткост „Доставчик“, от една страна

и

2....., ЕГН: ....., с
постоянен адрес: ..... и с настоящ
адрес:....., в качеството на професионално приемно семейство, наричан/а по-долу за краткост „Приемно семейство“, от друга страна

Страните се споразумяха за следното:

I. ПРЕДМЕТ

Чл. 1. Приемното семейство предоставя приемна грижа на настанено/и при него дете/деца срещу възнаграждение от Доставчика, при условията на настоящия договор и при спазване на действащата нормативна уредба.

II. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Чл. 2. (1) Приемното семейство се задължава да предоставя приемна грижа на настаненото/ните при него дете/деца.

(2) Приемното семейство има право да получи възнаграждение за предоставената приемна грижа при условията на настоящия договор.

(3) Доставчикът се задължава да заплаща възнаграждение на Приемното семейство за осъществената приемна грижа съгласно настоящия договор.

(4) Доставчикът има право да осъществява постоянен контрол върху изпълнението на задълженията, поети от Приемното семейство съгласно настоящия договор.

III. ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ. НАЧИН НА ПЛАЩАНЕ

Чл. 3. (1) Доставчикът дължи на Приемното семейство месечно възнаграждение в размер на ..... лв. (....словом.....) за отглеждането на детето/децата....., настанено/и съгласно Заповед № ...../..... г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – ..... /Съдебно решение № .....).

(2) Доставчикът дължи на Приемното семейство възнаграждението по ал. 1 за периода, през който реално е предоставило приемна грижа на настаненото/ите при него дете/ца, като в случай, че този период е по-малък от 1 календарен месец, възнаграждението се определя пропорционално на броя на дните.

(3) След прекратяване на настаниването на дете в Приемното семейство в периода, през който в семейството не е настанено друго дете, доставчикът заплаща на Приемното семейство месечно възнаграждение в размер на минималната месечна работна заплата, установена за страната.

(4) Периодът по ал. 3 не може да надвишава един месец за една календарна година.

(5) Изплащането на средствата по ал. 1 се извършва по банков път, по посочена от приемното семейство банкова сметка.

IV. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Чл. 4. Договорът се сключва за срок до ..... или до отпадане на основанието за неговото действие.

V. ПРЕКРАТЯВАНЕ И НЕИЗПЪЛНЕНИЕ

Чл. 5. (1) Договорът се прекратява при наличие на едно от следните обстоятелства:

1. изтичане на уговорения срок;
2. смърт на детето;
3. смърт на съпрузите или на лицето от приемното семейство;
4. осиновяване на детето;
5. промяна на мярката на закрила;
6. поставяне на член на приемното семейство под запрещение;
7. при промяна в нормативната уредба, която обезсмисля действието на договора;
8. при установяване на нарушения от функционално - компетентните органи в областта на закрилата на детето ;
9. други важни обстоятелства, налагащи прекратяването на договора.

(2) При неизпълнение от страна на Приемното семейство на произтичащо от действащото законодателство или от настоящия договор свое задължение, Доставчикът има право да прекрати договора едностранно без предизвестие.

(3) Когато Приемното семейство не започне изпълнението на договора веднага след настаниване на детето/децата при него, Доставчикът има право да прекрати договора едностранно без предизвестие.

(4) Договорът може да бъде прекратен едностранно с едномесечно предизвестие от Приемното семейство, ако Доставчикът е предоставил на приемното семейство невярна информация по реда на чл. 16, ал. 6 от Наредбата за условията и реда за

кандидатстване, подбор и утвърждаване на приемни семейства и настаняване на деца в тях, за настаненото/ите при него дете/деца.

VI. ДРУГИ УСЛОВИЯ

Чл. 6. (1) За всички неуредени в настоящия договор отношения между страните се прилагат разпоредбите на Закона за закрила на детето, Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето, Наредбата за условията и реда за кандидатстване, подбор и утвърждаване на приемни семейства и настаняване на деца в тях и действащото законодателство.

(2) Страните ще решават всички възникнали спорове по изпълнението на настоящия договор, включително и споровете, породени или отнасящи се до тълкуване, недействителност, неизпълнение или прекратяване на договора по взаимно съгласие, изразено писмено, а доколкото такова не може да бъде постигнато – по реда, предвиден в действащото законодателство.

(3) Договорът може да бъде изменян при промяна в обстоятелствата по взаимно съгласие на страните, изразени в допълнително писмено споразумение между тях.

Настоящият договор се състави и подписа в 2 (два) еднообразни екземпляра – по един за всяка от страните.

Приложения:

1. Заповед № ...../..... г. на директора на Регионална дирекция за социално подпомагане – ..... за вписване на професионално приемно семейство /или Заповед/Решение/Разпореждане или друг вид административен акт № ...../..... г. на директора на Регионална дирекция за социално подпомагане - ..... относно издадена до 24.04.2012 г. заповед на директора на Дирекция „Социално подпомагане” - ..... за утвърждаване на професионално приемно семейство/ – копие;

2. Заповед № ...../..... г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане” – ..... за настаняване на дете (Съдебно решение № ....) – копие

--	--